

ωραια ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡ ΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
Ιδιοκτησία ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ

Περίοδος Β' - Έτος 7ον - Άριθ. φύλλου 92

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1977

Γραφεία: Λυκούργου 10, 4ος όροφ. - Τηλ. 32.42.110 - Τ. 111

Άπό τὰ «Άπαντα» τοῦ Κ. Κρυστάλλη

ΣΑΜΑΡΙΝΑ

Ο Κώστας Κρυστάλλης (1868 — 1896), ο Ήπειρώτης ποιητής, μᾶς ἔχει ἀφήσει ἔργο ποιητικό καὶ λιγιστὰ πεζογραφήματα με ἠθογραφικὸν χαρακτήρα· ἐπίσης συνέλεξε καὶ δημοσίεψε λαογραφικὸν ὕλικόν. Τὰ ποιήματά του εἶναι γραμμένα πᾶντο στὸ πρότυπο τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ ἐκφράζει σ' αὐτὰ βαθειὰ νοσταλγία γιὰ τὸ χωριό του καὶ τὴ ζωὴ στὸ ὑπαίθρο.

Ἡ ποίησις τοῦ Κρυστάλλη βοήθησε ὥστε ν' ἀναγνωριστῇ καὶ νὰ μελετηθῇ τὸ δημοτικὸν τραγούδι καὶ νὰ ἐπιδληθῇ ἡ δημοτικὴ γλῶσσα.

Ἐνα ἀπὸ τὰ κείμενά του ἀναφέρεται στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα μᾶς Σαμαρίνα καὶ στὴ ζωὴ τῶν κατοίκων της στὰ τέλη τοῦ προηγούμενου αἰ. Τὸ κείμενο αὐτὸ θὰ δημοσιεύσουμε σὲ συνέχειες γιὰ νὰ ἔχουν οἱ ἀναγνώστες μᾶς μιὰ αὐθεντικὴ μαρτυρία γιὰ τὴ Σαμαρίνα τῆς ἐποχῆς τοῦ Κρυστάλλη.

Ἡ Σαμαρίνα εἶναι μεγάλη Βλαχική κώμη ἐχούσα ὑπὲρ τὰς 5.000 κατοίκων, κειμένη κατὰ τὰ Ἠπειρομακεδονικὰ σύνορα. Ἄλλ' ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ αὐτῆς μόνον. Πρόκειται καὶ περὶ τῆς πόλεως αὐτῆς Περιβολίου (1.500 κατ.), Ἀδελφας (3.000), Βοϊούσας (2.000), Σμῖξι (2.500), Γράμμοσας (3.200) καὶ ἄλλων, αἵτινες εἶναι ἐπίσης μεγάλοι κῶμαι καὶ κατοικοῦνται ὑπὸ Βλάχων. Αἱ κῶμαι αὗται κείνται ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν Ἠπειρον καὶ τῶν πρὸς τὴν Μακεδονίαν διερόδων τῆς Πίνδου. Ἐπειδὴ ὁ πῶς μεγαλυτέρα πασῶν καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐποπὴν ἀξιολογώτερα εἶναι ἡ Σαμαρίνα, ἐπροτιμήσαμεν τὸ ὄνομα ταύτης νὰ θέσωμεν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς περὶ αὐτῶν πραγματείας μας, καὶ ἐν ταύτῃ νὰ μελετήσωμεν τὴν μετὰ τοὺς Καραγκούνους τασσομένην, ὡς ἐν τῷ προλόγῳ μας ἐδείξαμεν, φυλὴν ταύτην τῶν Βλάχων τῆς Πίνδου.

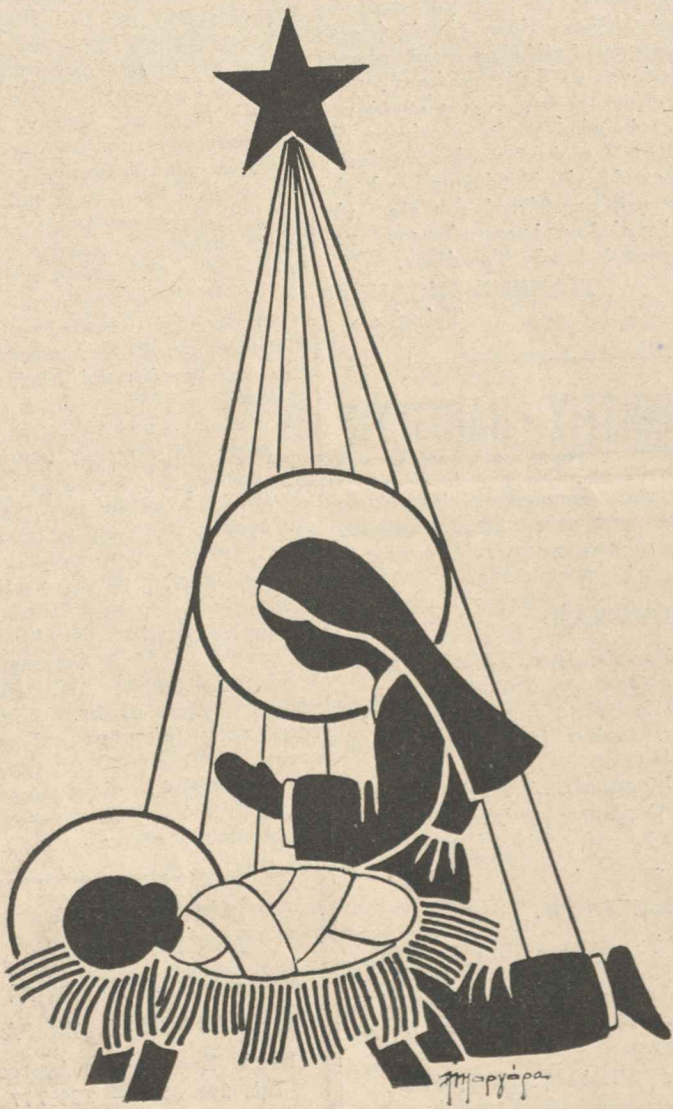
Ἡ σειρά τῆς Πίνδου ἐν τῇ χώρῃ τῇ κατοικομένην ὑπὸ τῶν Βλάχων τούτων, ἣτις ἐκτείνεται ἐξ ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν ἀπὸ τῶν ὀρέων τῆς Κολώνιας καὶ τῆς Κονίτης μέχρι τοῦ Ζαγορίου, ἔχει τρεῖς ὑψηλὰς κορυφάς, τὸν Λύγκον, ὅστις διέσωσε τὸ ἀρχαῖον αὐτοῦ ὄνομα ὑπὸ τὸν σημερινόν Σμόλυγκος, ἐπὶ κορυφῆς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει καὶ μυθικὴ λίμνη μετὰ Δράκοντα, εἰς δὲ τὰς ὑπὸ ὡρεῖας τοῦ ἡ Σαμαρίνα, τὸ Βόιον ἢ Ἀών, ὅστις διέσωσεν ἀμφότερα τὰ ὀνόματα, τὸ μὲν πρῶτον ἐν τῇ κώμῃ Βοϊούσῃ, τὸ δ' ἔτερον ἐν τῷ ποταμῷ Ἀώῳ καὶ τῷ ὀρει ΟΥ, ὅπως καλοῦσιν αὐτὸ οἱ ἐκεῖ Βλάχοι (ΟΥ λέγεται θλάχ. καὶ τὸ ὠόν), καὶ ὑφ' ὃν κείνται αἱ κῶμαι Βοϊούσα καὶ Περιβόλιον, καὶ τὸν Γράμμον, διασώσαντα καὶ αὐτὸν τὴν ὀνομασίαν του ἐν τῇ σημερινῇ κώμῃ Γράμμοσας. Καὶ τούτων δὲ καὶ τῶν ἄλλων, ὡς ἂν ὠτέρω, Βλαχικῶν κωμῶν αἱ ὀνομασίαι εἶναι Ἑλληνικαί, διότι ἡ Ἀδελὰ εἶναι ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀδελὰ, τὸ Περιβόλιον περιβόλι, καὶ ἡ Σμῖξις, διότι κείται παρὰ τὴν συμβολὴν (σμίειν) τοῦ Ἀλίκμονος μετὰ τινος παραποτάμου του. Μόνον τὴν Σαμαρίναν διαφιλονεικοῦσιν τινες, παράγοντες αὐτὴν ἐκ τοῦ συνθέτου σλαβικοῦ SAM-MARINA Ἀγ. Μαρίνα, ἐν ᾧ οὐδεμίαν τοιαύτην ἐκκλη-

σίαν ἔχει ἡ κώμη. Ἐχει ναοὺς τῆς Παναγίας τῆς Μεγάλης καὶ Μικρᾶς, ἀλλὰ ποῦ Παναγία ἡ Μαρία, ἵνα εἰπώμεν οὕτως, καὶ ποῦ Ἀγία Μαρίνα. Τὴν Παναγίαν καὶ τοὺς ναοὺς αὐτῆς λέγουσιν ἀνεξαίρετως, ὅλοι ἀνεξαίρετως, οἱ Βλάχοι STA-MARIA (ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ SANTA-MARIA). Πιθανωτέρα εἶναι ἡ παραγωγή τῆς Σαμαρίνας ἐκ τοῦ σαμμερᾶς ἢ σαμμάρι (σάγμα) τοῦ μὲν μαλλίνου, ὑφάσματος δι' οὗ ἐνδύουσιν ἐσωτερικῶς τὰ ἐπιπλοῖα καὶ ἐπὶ τὸ γενικώτερον πᾶν μάλλινον ὕφασμα, ὅπερ εἶναι ἡ κυριώτερα βιομηχανία τῶν κα-

τοίκων της, τοῦ δὲ δευτέρου τοῦ ἐπιπλοῖου αὐτοῦ, εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὁποίου καταγίνονται ἀνέκαθεν οἱ Σαμμερινῶται, οὕτως ὥστε κατὰ τὸν Μεσαίωνα κατήντων ὀνομαστὰ ἐν τῇ δύσει τὰ ἐπιπλοῖα τῶν, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀλθανικά ἐφίππια. Ἐκτὸς τούτου σώζεται καὶ παράδοσις λέγουσα, ὅτι ἡ κώμη συνωκίσθη ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ κειμένης ἄλλης κώμης Σκουτίνας (καὶ Παλισσαμμερινῶν νῦν), μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν εἰς βαλόντων Τούρκων καταστροφὴν αὐτῆς, ἐτμολογούμενης ἐκ τῆς λέξεως σκουτί, ἣτις σημαίνει ἐπίσης τὰ μάλλινα ὑφάσματα καὶ μάλιστα τὰ ἐκ τριχῶν αἰγῶν, ἅτινα ὑφαίνουσιν οἱ Σαμμερινῶται, καὶ δι' ὧν παρασκευάζουσι συνήθως τὰς καπότας.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα κατῶκουσαν τὰ μέρη ταῦτα οἱ Βόιοι καὶ μέρος τῶν Περραθῶν ἢ Παραυαίων. Ἰχνὴν τούτων εὐρίσκομεν ἐν τῇ λέξει Ἐριβοιά, οὕση πόλις ἐν τῇ ἀρχαιότητι, νῦν δ' ἀπαντῶσα ἐν τῷ δημοτικῷ ὄσματι τοῦ Δράκου τῆς λίμνης τοῦ Σμόλυγκου λέγοντι:

Στῆς Σαμαρίνας τὰ θουνά,
στῆς Ἐριβοιάς τοὺς τόπους
ΣΥΝΕΧΕΙΑ στὴν 2η σελ.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Σχετικὰ με σχολίό μας στὸ φύλλο 38, 39 Αὐγούστου — Σεπτεμβρίου 1977, στὸ ὁποῖο ἐπικρίναμε τὸν πρόεδρο τῆς Κοιν. Σαμαρίνας γιὰ τὴν ἀμέλεια τοῦ σχετικὰ μετὰ τὴ διάθεση τῶν 750.000 δρχ., ποσοῦ παραχωρημένου ἀπὸ τὸν ΕΟΤ, ὁ πρόεδρος τῆς Σαμαρίνας κ. Ζήσας Νίκζας με ἐπιστολὴν τοῦ πρὸς τὴν «Ω.Σ.» ἐνημερώνει τοὺς Σαμαρινάους γιὰ τὴ διάθεση τοῦ ποσοῦ. Μᾶς γράφει ὁ κ. Πρόεδρος ὅτι τὸ ποσὸ αὐτὸ δόθηκε μετὰ τὴν προοπτικὴ, ἀφοῦ δαπανηθῇ γιὰ τὸν παραπάνω σκοπὸ, νὰ χορηγηθῇ ἀπὸ τὸν ΕΟΤ καὶ ὑπόλοιπο 750.000 δρχ., δηλ. σύνολο 1.500.000 δρχ., γιὰ τὴν τελειοποίησιν τοῦ ξενώνα.

Ἡ πίστωση τῶν 750.000 δρχ., καθὼς καὶ ἡ σχετικὴ μελέτῃ τῆς Νομαρχίας, ἔφτασε στὸ κοινοτικὸ γραφεῖο τῶν Γρεβενῶν στὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου γιὰ νὰ προβοῦν οἱ ἀρμόδιοι στὴ δημοσφράτση.

Ἡ σύγκλησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος δὲν ἔγινε δυνατὴ, παρὰ τὶς δύο ἐπανελημμένες προσκλήσεις τοῦ Προέδρου πρὸς τοὺς Συμβούλους γιὰ Μεταξὺ τῶν θεμάτων πρὸς συ-

ζήτηση ἦταν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ξενώνα, ἡ τσιμεντοστρώσις τοῦ δρόμου πρὸς τὴν Παναγία, ἡ τσιμεντοστρώσις τοῦ δρόμου πρὸς τὴν γέφυρα, ἡ διάθεσις οἰκοπέδου γιὰ ἀνεγερσὴ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Τὰ παραπάνω ἔργα, σύμφωνα πάντα μετὰ ὅσα μᾶς γράφει ὁ κ. Πρόεδρος, ξεπερνοῦσαν τὸ ποσὸ τῶν 200.000 δρχ. καὶ δὲν μπορούσε νὰ ἀποφασίσαι γι' αὐτὰ μόνον ὁ Πρόεδρος, χωρὶς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Δ.Σ.

Ἐξ ἄλλου ἡ Δασικὴ Ὑπηρεσία κατασκεύασε καὶ ἕναν ἀριθμὸ ἔργων σχετικῶν μετὰ τὸ ὁδικὸ δίκτυο γύρω ἀπὸ τὴ Σαμαρίνα καὶ, μετὰ τὶς πιστώσεις ποὺ ἔχει ἡ παραπάνω ὑπηρεσία γιὰ τὴ Σαμαρίνα, θὰ προβῇ καὶ στὴν κατασκευὴ τοῦ φράγματος τοῦ Προφήτη Ἡλία.

Τέλος, μετὰ προσωπικὰς ἐνεργειῶς τοῦ Προέδρου θὰ γίνῃ στίς 16/8) 78 ἀπὸ τὴ Νομαρχία Πανελλήνιο μνημόσυνο στὴ Σαμαρίνα ὑπὲρ τῶν πεσόντων στὴ μάχῃ τῆς Πίνδου καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεὶμ θὰ ἔρθῃ γιὰ νὰ ἐβουρνήσῃ στὸ μνημόσυνο αὐτό.

Ἡδὴ τὸ κοινοτικὸν κατὰστημα τῆς Σαμαρίνας ἐπιπλώθηκε, ὅπως μᾶς γράφει ὁ κ. Νίκζας, καὶ αὐτὸ χάρις στίς ἐνεργειὰς του.

Στίς ἀρχὲς τοῦ Δεκεμβρίου εἶχαν ἀποκλειστῇ στὴ Σαμαρίνα συμπατριῶτες μας ποὺ εἶχαν πάει γιὰ κυνήγι. Μετὰ τὶς σχετικὰς ἐνεργειῶς τοῦ Προέδρου, τὰ μηχανήματα τῆς Νομαρχίας Γρεβενῶν ἀνοίξαν τὸ δρόμο ἀπὸ τὰ χιόνια. Ὁ κ. Πρόεδρος μᾶς γράφει ὅτι ἐγίνε τὸ πρῶτο βῆμα γιὰ τὴ Σαμαρίνα. «Τώρα καὶ νὰ πέσει χιόνι, πάλι θὰ εἶναι ὑποχρεωμένα τὰ μηχανήματα τῆς Νομαρχίας νὰ ἀνοίξουν τὸ δρόμο».

Εὐχόμεστε οἱ αἰσιόδοξοι προοπτικὰς τοῦ κ. Νίκζας νὰ εὐωδοθοῦν.

Ἡ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Μετὰ τηλεγράφημά του πρὸς τὸν νομάρχην Γρεβενῶν κ. Δημ. Ἀδραμίδην, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος Σαμαρίνας κ. Ζήσας Νίκζας τὸν εὐχαριστεῖ γιὰ τὴ διάθεσιν τοῦ ποσοῦ τῶν 98.000 δρχ. γιὰ τὴν κατασκευὴν τεχνικῶν ἔργων ἀντιστήριξος τοῦ λόφου πρὸς τὸν Προφήτη Ἡλία τῆς κοινότητος Σαμαρίνας.

Ο ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ὅπως μᾶς πληροφοροῦσε ἡ ἀρμόδια ὑπηρεσία τῆς ΕΡΤ μέσω τοῦ κ. Παν. Μυλωνά τοῦ τμήματος Δημοτικῶν χορῶν καὶ τραγουδιῶν, στίς 10 Ἰανουαρίου 1978 ὁ χορευτικὸς ὁμιλὸς τοῦ Συνδέσμου μᾶς θὰ πάει στὴ Θεσσαλονικὴ γιὰ τὴ μαγνητοσκοπήσιν τοπικῶν χορῶν ἀπὸ συνεργεῖο τῆς ΕΡΤ. Τὸν ὁμιλὸ θὰ συνοδεύουν μέλη τοῦ Δ.Σ. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ὁμίλου πιστεύο-

με ὅτι θὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς τηλεθεατὰς καὶ ἰδιαίτερα τοὺς συμπατριῶτες μᾶς.

Τὸ πρόγραμμα θὰ παρουσιαστῇ τὴν Κυριακὴ 15 Ἰανουαρίου στίς 2 καὶ τέταρτο τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὴν τηλεόρασιν τῆς ΕΡΤ.

Τοὺς παραδοσιακοὺς χοροὺς μᾶς θὰ συνοδεύει μετὰ τὸ τραγούδι τοῦ ὁ Γιάννης Νίκζας.

Κ. ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΛΑΖΑΡΟΥ

ιν
 ις
 α-
 ο-
 με
 εϋ
 αι

 ρς
 ου
 αλ
 ις
 δι-
 ά-
 υ-
 σ-
 α-

 μό
 τό-
 σ'
 ά-
 η.
 α-
 οι
 με

Σαμπαρίνα μάλιστα ἔχει καὶ ὁ.

ων
νι-
λη-
ση-
ολη
πο-
κρι
α-
upa
ως
ρο-
ων-
πο-
ονό
ιξη
νι-
χη
ογι

Δέχεται 4-9 μ.μ. - Τηλ. 3637.8
Οίκια: Μαυρομυχάλη 67
Τηλ. 3631.718

Δημήτρης Γιολδάσης

Πολιτικός Μηχανικός
Λ. Ίασωνίδου 27 - Τηλ. 235.392
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

[illegible]

Ιστορικά σημειώματα

ΜΙΣΣΙΟΥ Ο ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΣ

Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών της Ρουμανίας

Οι Βλάχοι επί μακρούς αιώνας έζησαν και έμεγαλούργησαν μέσα εις τόν Έλληνικόν χώρον, ως γηγενείς που ήσαν.

Ουδέμία διάκρισις άλλη υπήρχεν από των άλλων Έλλήνων εκτός της γλώσσης των και έθεωρούντο, όπως και ήσαν, οι γνησιώτεροι των Έλλήνων. Κατά τα μέσα όμως του περασμένου αιώνα η Ρουμανική Κυβέρνησις, έξ άγνώστων πολιτικών έλατηρίων κινουμένη, βοηθουμένη δε και υπό της Ύψηλης Πύλης, έδημιούργησεν Ζήτημα Ρουμανικής δήθεν μειονότητας επί της Πίνδου και Γράμμου.

Υποστηρικτήν εις την επιδίωξιν της ταύτην εύρεν τόν εκ Κλεισούρας Κουτσόβλαχον Μαργαρίτην, διδάσκαλον τόν επάγγελμα.

Μέσω αυτού η Ρουμανική προπαγάνδα διέθετεν τεράστια ποσά προς έπιτυχίαν των σκοπών της και υπέσχετο παντοίαν βοήθειαν προς τούς πτωχοτάτους Κουτσόβλαχους.

Οι Βλάχοι όμως ούτοι ήσαν γνήσιοι Έλληνες με θαθείαν πίστιν εις την Ελλάδα και τα Έλληνικά ιδεώδη και διά τόν λόγον αυτόν, παρ' όλον τόν δαπανηθέν χρημα και τας άφειδώς δοθείσας υποσχέσεις, ούδέν επέτυχεν η Ρουμανική προπαγάνδα.

Τό Έλληνικώτατον αυτό φρόνημα επέδειξαν και οι έν Ρουμανία εγκατεστημένοι και έμπορευόμενοι Έλληνες, οι όποιοι άν και επέζησαν να δεχθούν την Ρουμανικήν ύπηκοότητα, έν τούτοις με θλάθην των συμφερόντων των ήρνούτο.

Αλλά και όσάκις εύρέθησαν έχοντες Ρουμανικήν ύπηκοότητα, εάν τούς έδίδετο ή εύκαιρία να βοηθήσουν την πατρίδα των Ελλάδα, τόν έπραττον προθύμως, ενισχύοντες αυτήν και χρηματικώς και ήθικώς. Ακόμη δε και όταν κατείχον ύψιστα αξιώματα έν Ρουμανία έβοήθησαν την Ελλάδα, χωρίς να προδώσουν την θετήν των πατρίδα.

Έν τοιούτον συμβάν θα σάς αναφέρω, τόν όποιον μνημονεύει ο Γ. Ρούσσος εις τόν έργον του «Ο Βενιζέλος και ή εποχή του». Τό 1913 ο Βενιζέλος εύρίσκει το εις τόν Βουκουρέστι μετέχων της εκεί διασκέψεως των Βαλκανικών χωρών διά την σύναψιν άνακωχής μετά της ήττηθείσης Βουλγαρίας και έν συνεχεία συνθήκης ειρήνης.

Τας ήμέρας αυτές ο Έλληνας

Μετάταξη
συμπατριώτη μας
έκπαιδευτικού

Ο κ. Εύθύμιος Φώλιας, φυσιογνώστης, μετατάχθηκε από τη θέση του βοηθού του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στη Μέση Έκπαίδευ, σαν καθηγητής στο Β' Γυμνάσιο Άρτέμιου της Λάρισας.

Έπιτυχία νέου
συμπατριώτη μας

Ο κ. Μιχαήλ Βασ. Μαντέλας από τη Λάρισα πέτυχε στο τμήμα Μηχανολόγων — Ηλεκτρολόγων του Πανεπιστημίου της Θράκης.

«Ο ΧΑΤΖΗΠΟΥΛΙΟΣ», Ίω. Παπαούλιος — Α. Βάσιος και Σία, Κατάστημα Νεωτερισμών, Βενιζέλου 77. Τηλ. κατ. 22.078. ΛΑΡΙΣΑ.

ΚΑΙΤΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ, Δικηγόρος, Φιλολάου 52. Τηλ. 754.620, ΑΘΗΝΑΙ.

ΝΙΚ. ΠΙΤΕΝΗΣ, Νευρολόγος - Ψυχίατρος. Δέχεται 5—7 μ.μ., Γ' Σεπτεμβρίου 52. Τηλέφ. 88.13.177, ΑΘΗΝΑΙ.

κός Στρατός μικρόν υπεχώρησεν εις Κρέσανν και Τζουμαγιάν, πράγμα τόν όποιον καλώς εγνώριζεν και ή Έλληνική και ή Βουλγαρική άντιπροσωπεία.

Διά τόν λόγον αυτόν οι Βούλγαροι δέν ήθελαν να συνάψουν άνακωχήν επικαλούμενοι τας έπιτυχίας των. Ο Βενιζέλος δέν άνεγνώριζεν ουδεμίαν έπιτυχίαν των και επέμενε εις την σύναψιν άνακωχής, κατόπιν των νικών του Έλληνικού Στρατού. Τα πράγματα δέν ήσαν εύχάριστα διά τόν Βενιζέλον και την Ελλάδα, όποτε ο Θεός της Ελλάδος δι' ένός Έλληνα Κουτσόβλαχου έσωσεν την κατάστασιν επ' αγαθόν της Πατρίδος μας.

Και τούτο εγένετο ως έξης: Υπηρετεί την εποχήν εκείνην εις τόν Υπουργείον των Έξωτερικών

Του ΔΗΜ. ΤΡ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

της Ρουμανίας, ως Γενικός Διευθυντής, ο εκ Κρουσόβου (Μοναστηρίου) Κουτσόβλαχος Μισσίου.

Ουτός λόγω της θέσεώς του είχε λάβει τήν δυσμενή διά την Ελλάδα τηλεγραφήματα προς την Ρουμανικήν Κυβέρνησιν, αλλά τήν άπέκρυψεν δώσας αυτά προς δημοσίευσιν μετά πολλάς ώρας.

Ο Υπουργός των Έξωτερικών της Ρουμανίας, μη έχων γνώσιν αυτών και έπειδή τήν Ρουμανικά στρατεύματα έβάδιζον κατά της Σόφιας, έπέζε τόν Βούλγαρον άντιπρόσωπον να υπογράψη την άνακωχήν. Ουτος διαμαρτυρόμενος έδέχθη να την υπογράψη.

Ο Βενιζέλος έπληροφόρηθη τήν άνωτέρω και εκάλεσεν τόν κ. Μισσίον εις την Έλληνικήν Πρεσβείαν και τού άπένειμεν τόν άνωτάτον παράσημον εις ένδειξιν εύγνωμοσύνης, άγνων δέ ότι ο Μισσίος ήτο Έλληνας τού όμιλου εις την Γαλλικήν εύχαριστών αυτόν, εις κάποιαν όμως στιγμήν τόν διακόπτει ο Μισσίος και τού λέγει εις άπαιστον Έλληνικήν: «Σεβαστέ μου κ. Πρόεδρε δέν έκαμα παρά τόν καθήκον προς την Πατρίδα μου».

Ο Βενιζέλος έμεινε κατάπληκτος, τόν άγκάλιασε, άρchiσε να τόν φιλά εις τόν μέτωπο, τήν χείρα και τού λέγει κλαίγοντας: «Παιδί μου σ' έστειλε έδω ο Θεός της Ελλάδος για να προσφέρης σήμερα τέτοια ύπηρεσία, τέτοια άνεκτίμητη ύπηρεσία».

Ο Μισσίος μικρός έφοίτησεν εις τήν σχολεία της πατρίδος του, πού είχε 7.000 κατοίκους και Σχολαρχείον.

Οι γονείς του, πού ήσαν εύ-

κατάστατοι, τόν έστειλαν εις Αθήνας και μετά τόν πέρας των σπουδών του μετέβη εις Γερμανίαν διά να σπουδάση πολιτικές έπιστήμας.

Περαιτέρας τās σπουδās του έπέστρεψεν εις την πατρίδα του, όπου όλοι (γονείς, συγγενείς, φίλοι) συνεφώνησαν να έλθη να σταδιοδρομήση εις τās Αθήνας.

Έλθών εις τās Αθήνας έλαβεν μέρος εις διαγωνισμόν προκηρυχθέντα υπό του Υπουργείου Έξωτερικών, εις τόν όποιον έγραψεν άριστα και άπότησεν όρθως εις τās προφορικά, αλλά εκ των διαγωνισθέντων, έπειδή ή θέσις ήτο μία, έπροτιμήθη ο Νικόλαος Θεοτόκης, υιός του τότε πρωθυπουργού, με σπουδās και αυτός εις την Γαλλίαν και την Γερμανίαν.

Ο Μιχαήλ (διότι αυτό ήτο τόν έπώνυμόν του) άπογοητευθείς κατέφυγεν εις Ρουμανίαν προς άνεύρεσιν τύχης, όπου ήλλαξε και τόν έπίθετόν του από Μιχαήλ εις Μισσίον.

Οι Ρουμάνοι την εποχήν εκείνην ένήργουν σοβαράν προπαγάνδα εις την θόρειον Ελλάδα μεταξυ των Κουτσόβλαχων, και διά τόν λόγον αυτόν άμέσως τόν προσέλαβον εις τόν Υπουργείον των Έξωτερικών, όπου ταχέως έσταδιοδρόμησεν.

Διωρίσθη πρεσβευτής εις τόν Λονδίον και άργότερον τού άνετέθη ή Δ)σις του Υπουργείου Έξωτερικών, τόν όποιον διήθουνεν κατά τούς Βαλκανικούς πολέμους, ότε ο Έλληνικός στρατός άπληθεύρων αιώνια Έλληνικά έδάφη. Αι νίκαι του στρατού τόν ένεθουσίαζον, έθέρμαινον τόν πατριωτισμόν του, ή Έλληνική του ψυχή ζητούσε να εύρη εύκαιρίαν να ύπηρετήσει την πατρίδα του Ελλάδα.

Η εύκαιρία έδόθη και ο Μισσίος την έξεμεταλεύθη προς όφελος της πατρίδος τους και προς ζημίαν των έχθρων του Έλληνισμού και θασανιστών της ιδιαιτέρας του πατρίδος, Βουλγαρών, χωρίς να ζημιώσει και εις τόν έλάχιστον την Ρουμανίαν, την όποιαν πιστάς ύπηρετεί.

Απέκρυψεν, ως έλέχθη, επί ώρας τās τηλεγραφήματα, πού άνήγγειλαν άποτυχίας του στρατού μας και ούτω έδωσεν τόν καιρόν εις τόν Βενιζέλον να υποκλέψη την τόνον πολύτιμον άνακωχήν.

Αυτός υπήρξεν ο Μισσίος ο εκ Κρουσόβου Κουτσόβλαχος και τέτοιοι έφάνησαν πάντοτε οι Κουτσόβλαχοι εις τούς μακρούς άγώνας του Έθνους, γνήσιοι Έλληνες, δεινοί πολεμισταί, σοβαροί ένισχυταί της παιδείας, μεγάλοι εύεργέται του Έθνους.

Η Κολιντρίνα

Από τόν Θρυλοτραγουδιστή

Αμέτρητα είναι τὰ ήθη και τὰ έθιμα στα «Ταράφια» των Βλάχων. Για κάθε γιορτή, για κάθε εποχή, για κάθε χαρά ή λύπη υπάρχει κι ένα έθιμο. Πολύ λίγα όμως απ' αυτά διατηρούνται μέχρι σήμερα. Τα περισσότερα μένουν ολοζώντανα στη μνήμη των μεγαλύτερων που κάποτε προσπαθούν να τα μεταδώσουν και στις νεώτερες γενιές.

Θυμάμαι σά να ήταν χθές, πώς γιορτάζαμε τόν βράδυ της γέννησης του Χριστού, όταν ακόμα ήμουνα παιδί.

Η μάνα έπλαθε τὰ κολιντρά για τὰ παιδιά που θα έρχονταν να μάς τραγουδήσουν τόν χαρούμενο μήνυμα. Σ' άλλο ταψί έπλαθε τήν κολιντρίνα που τήν έβαζε στο εικόνισμα και τὰ κολιντρούλια, για κάθε ένα από τὰ ζώα του καρβανιού του πατέρα. Καθώς τὰ έτοιμάζε ή μάνα, έμεις καθόμασταν γύρω της και λέγαμε: «Νά τόν κολιντρούλι της Γκέσσας, της Μπάρτζας, του Ντάσιου, του Μάρκου, του Ντορή!», και παρακαλούσαμε τή μάνα να κρεμάσει και κουδούνια, όπως είχαν τὰ ζώα μας.

Αφού ψηνόταν ή Κολιντρίνα, τήν έβαζε στο εικόνισμα της Παναγίας και άναβε τόν καντήλι. Με-

τά έστρωνε τόν σουφρά και έτοιμάζε τόν δείπνο της Παναγίας (Μιάσα αλή Στ'μαρίε) που ήταν πολύ λιτό, ρύζι με ζάχαρη και λαγκίτες. Από νωρίς ή μάνα έστρωνε τήν κόχη με καινούργια φλοκάτες και καλούσε τήν Παναγία να έρθει να μείνει στο σπίτι μας. Μετά τόν δείπνο μάς διηγόταν ο πατέρας τόν χρονικό της Γέννησης και άλλες Χριστουγεννιάτικες ιστορίες και λέγαμε προσευχές και ύμνους.

Όλη σχεδόν τή νύχτα μέναμε Εάγγρυνοι και περιμέναμε να βγούν οι Κολιντράδες στους δρόμους να τραγουδήσουν. Τους πρώτους που έρχονταν στο σπίτι μας, τούς άνέβαζε ή μάνα στο άνώγειο και τούς κερνούσε λαγκίτες, κολιντρά, γλυκό και φρούτα. Πριν φύγουν τούς έριχνε στραγάλια, σούκα και σταφίδες και τὰ παιδιά έσκυβαν και τὰ μάζευαν.

Τὰ κολιντρούλια τὰ δίναμε στο έώα μας τή μέρα των Φώτων και τὰ βρέχαμε μ' άγίασμα για νά νάνα γερά όλη τή χρονιά.

Όλα αυτά τὰ έθιμα έκαναν Εεχωριστές τίς μέρες των Χριστουγέννων που τίς κρατούσαμε στη μνήμη μας σαν πολύτιμο φυλαχτό.

Η ΔΗΛΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΗΝ «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ - ΔΑΣΙΚΗ» Α.Ε. ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Έπειδή διαπιστώθηκε ότι μερικοί από τούς συνδρομητές μας δέν πήραν με τόν φύλλο του Οκτωβρίου της «Ω.Σ.» τή δήλωσιν συμμετοχής στην υπό ίδρυση «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ, ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ, ΔΑΣΙΚΗ Α.Ε.», δημοσιεύουμε σ' αυτό τόν φύλλο τή δήλωσιν και παρακαλούμε τούς ενδιαφερομένους, αφού τήν συμπληρώσουν να τή στείλουν στον κ. Σωτήριο Φώλια, Τιμισακή 3, Θεσ) νίκη.

Δ Η Λ Ω Σ Η

έγγραφής στην υπό ίδρυση άνώνυμη «Τουριστική — Δασική — Κτηνοτροφική Έταιρία» Σαμαρίνας Γρεβενών.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ

ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

ΔΗΛΩΝΩ τήν έγγραφή μου στην άνωτέρω έταιρία και έπιπλέον να μου χορηγηθούν (αριθμ) τικώς και όλογράφως) μετοχές των 1000 (χιλίων) δρχ. τις έπί ες θά καλύψω στην κατκή προθεσμία.

Έν τή 1978 ..

Ο Δηλόν

Συμπατριώτης μας
έκάρη μοναχός

Στις 8 Νομβρίου στην Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως Μετεώρων Καλαμπάκας έκάρη μοναχός ο κ. Γρηγόριος Παπαδήμας από τή Τρίκαλα και πήρε τόν όνομα Γεωργίου. Η κοινά έγινε από τόν Κοινοβούλιο της Ιεράς Μονής Πατέρα Χαρίτωνα.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ
ΑΔΑΜΟΥ Δ. ΣΑΔΔΑ
Μεγ. Άλεξάνδρου 8 — Λάρισα

ΑΛΛΑΓΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
ΖΩΗ Ζ. ΤΣΟΥΡΗ
Μετώκησε από τήν Κοζάνη στην Αθήνα
όδός Μεγίστης άριθ. 19—21

ΤΑΣΟΣ ΛΙΟΥΠΑΣ και ΤΑΚΗΣ ΣΑΡΜΑΝΙΩΤΗΣ, έμποροροβάκια Πατρόκλου 19, τηλ. 251.993, Λάρισα.

Σαμαρίνα, τόν ψηλότερο χωριό της Πίνδου (του Δ. Γιολλάδου)